

WORLD ECONOMI FORUM

**YENİ KÜRESEL ŞARTLAR
DAVOS ZİRVESİ'NDE
DEĞERLENDİRİLDİ**

Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, 21-24 Ocak 2015 tarihlerinde Davos'ta düzenlenen 45'inci Dünya Ekonomik Forumu'nda Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı önceliklerini anlattı. Uluslararası iş dünyasının temsilcileri de, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu başkanlığındaki B20 Türkiye'nin ev sahipliğinde Davos'ta gerçekleştirilen **"G20 Gündemini Geliştirme"** toplantısında bir araya geldi.

Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum/WEF), "Yeni Küresel Şartlar" ana temasıyla İsviçre'nin Davos kasabasında yapıldı. Bu yılki Davos toplantılarında 40'tan fazla devlet ve hükümet başkanı, petrol fiyatlarındaki düşüş, Avrupa'daki ekonomik durum, Çin'deki ekonomik yavaşlama, siber güvenlik ve ebola virüsünün yaygınlaşmasının yanı sıra Orta Doğu ile Ukrayna'daki çatışmalara yönelik görüşlerini dünya kamuoyuyla paylaştı. Toplantılara, G20 Dönem Başkanı sıfatıyla katılan Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, "Türkiye'nin G20 Vizyonu" başlıkta ana konuşmacı olarak yer aldı. Ayrıca B20 Yürütme Kurulu ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk iş dünyasının önde gelen isimleriyle Davos Zirvesi'ne katıldı. B20 Türkiye Görev Güçleri başkanlıklarını yürüten Güler Sabancı, Ferit Şahenk, Hüsnu Özyeğin ile Ali Koç da Hisarcıklıoğlu'yla birlikte Davos'ta B20 Türkiye dönem başkanlığını anlattı.

Davos toplantılarında Başbakan Prof. Dr. Davutoğlu'nun yanı sıra Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı, Borsa İstanbul (BİST) Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü İbrahim Turhan ile pek çok iş insanı yer aldı.

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Ban Ki-moon, Almanya Başbakanı Angela Merkel, Fransa Cumhurbaşkanı Hollande, Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi, Irak Başbakanı Haydar el-İbadi ve Ukrayna Başbakanı Petro Poroshenko da Davos'taki katılımcılar arasında dikkat çeken isimler arasındaydı.

TÜRKİYE'NİN G20 VİZYONU DAVOS'TA ELE ALINDI

Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, "Türkiye'nin G20 için Vizyonu" başlıklı panelinde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı'nın önceliklerini katılımcılarla paylaştı. 2008 yılında başlayan ve hızla tüm dünyaya yayılan mali krizin ekonomik, sosyal ve siyasi etkilerine değinen Başbakan Davutoğlu, G20'nin bir kriz yönetim mekanizması olarak özellikle finans sektöründe çok etkili olduğuna dikkat çekti. Başbakan Davutoğlu konuşmasında, G20 nezdindeki koordinasyonun daha da güçlendirilmesi ve bu platformda daha kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmesi gerektiğini vurguladı.

G20 liderleri, 2018'in sonuna kadar yıllık gelirlerini %2,8 oranında artırarak dünya ekonomisine yaklaşık 2 trilyon dolar değerinde bir katkı sağlamayı hedefliyor. Başbakan Davutoğlu bu hedefe ulaşabilmek için, gelişmekte olan ülkelerle düşük gelire sahip ülkelerin dünya ekonomisine entegrasyonlarının sağlanmasının büyük önem taşıdığını ve düşük gelirli ülkelerin ihtiyaçlarının G20 platformunda daha çok dikkate alınması gerektiğini belirtti.

Başbakan Davutoğlu, G20 Dönem Başkanlığı'nda kadınların iş gücü piyasasına katılımlarının teşvik edilmesinin önemli bir öncelik olduğunu ifade etti. Bu bağlamda, 2025 yılına kadar, 100 milyondan fazla kadının iş gücüne kazandırılması öngörülmüyor. Başbakan Davutoğlu ayrıca gençlerin işsizlik oranının düşürülmesi

▲ 22 Ocak'ta başlayan ve dört gün süren Davos toplantılarında toplam 2 bin 500'den fazla katılımcı çeşitli konuları tartıştı.

için de önlemlerin alınması gerektiğine dikkat çekti.

Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı'nda, enerji ve iklim değişikliği konularının önemli bir gündem maddesi oluşturduğuna dikkat çeken Başbakan Davutoğlu, KOBİ'lerin uluslararası platformda daha fazla yer alması ve özellikle dünya ticaretine entegrasyon sürecinin desteklenmesi gerektiğini açıkladı.

G20 ÜLKELERİ ARASINDA TÜRKİYE EN KAPSAMLI REFORM AJANDASINI AÇIKLADI

Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmeler yapan Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Türkiye'nin son yıllarda büyük bir politik, ekonomik dönüşüm yaşadığını belirtti. Türkiye'nin geçen yıllardaki ekonomik performansını değerlendiren Babacan, "Geçen seneki sonuç oldukça iyiydi. Geçen sene bazı yerel sorunlarımız, stratejik meselelerimiz olmasına karşın Türkiye ekonomisi büyümeye devam etti. Geleceğe baktığımızda ise yapısal reform programımız, 25 dönüşüm alanını belirledik. Bu anlamda her birinin tamamlanması için tarihleri saptanmış toplam 1350 eylem maddesini de belirledik" diye konuştu.

Türkiye'nin son yıllarda demokrasi, insan hakları ve hukuk alanında önemli gelişmeler kat ettiğini ve daha fazlasının yapılması gerektiğini vurgulayan Babacan, "Makroekonomik reformlara baktığımızda yapmamız gerekenlerle ilgili bir listemiz var" diyerek şöyle konuştu: "G20 içinde 2018'e kadar en kapsamlı reform ajandasını açıklayan ülke olduğumuzu düşünüyorum. Bir anlamda son derece şeffaf ve hesap verebilir şekilde ülkenin yapısal reformları konusunda ne yapacak olduğumuzu vatandaşlarımıza ve piyasaya açıklıyoruz."

Türkiye'nin üyelik sürecinde AB kriterlerine bağlı olduğunu, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası ile yakın çalıştığını

▲ Başbakan Ahmet Davutoğlu, G20'nin bir kriz yönetim mekanizması olarak özellikle finans sektöründe çok etkili olduğunu söyledi.

▼ Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Türkiye'nin G20 ülkeleri arasında en kapsamlı reform ajandasını açıkladığını belirtti.

belirten Babacan, IMF ile Türkiye'nin ilişkisinin de artık Türkiye'nin finansman sağladığı bir yapıya dönüştüğünün altını çizdi.

TÜRKİYE VE TOBB İKİ BÜYÜK ORGANİZASYONA EV SAHİBLİĞİ YAPTI

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkhoğlu liderliğindeki B20 Türkiye, Davos toplantıları kapsamında "G20 Gündemini Geliştirme" adlı oturumda uluslararası iş dünyasının temsilcileri bir araya geldi. G20'nin öncelikleri ve B20-G20 işbirliğinin nasıl artırılabilirliği ele alındı. Açılış konuşmasını Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın, kapanış konuşmasını ise Başbakan Ahmet Davutoğlu yaptığı oturumda söz alan B20 Türkiye ve TOBB Başkanı Hisarcıkhoğlu, Davos'un yeni fikirler geliştirmek için oldukça uygun bir ortam sunduğunu belirtti.

Katılımcılardan özellikle, B20 Türkiye'nin ana önceliklerinden olan kapsayıcılık, önerilerin uygulanabilirliği ve büyüme için yatırım konularında yeni fikirler üretmelerini isteyen Hisarcıkhoğlu, G20 gündeminin bu yolla geliştirilip, günümüzün temel küresel problemlerine temas edilebileceğini vurguladı.

B20 Türkiye Görev Güçlerinde Koordinatör Başkanlık görevlerini yürüten Güler Sabancı, Ferit Şahenk, Hüsnü Özyeğin ve Ali Koç da, ticaret, altyapı ve yatırımlar, büyümenin finansmanı, yolsuzlukla mücadele ve istihdam konularında görüşlerini katılımcılarla paylaştı. B20 Türkiye kapsamında ilk defa G20 ülkelerinden en etkili ve güçlü iş inşalarının katılımıyla "Uluslararası İş Dünyası Danışma Konseyi" oluşturuldu. Başkanlığına Coca Cola CEO'su Muhtar Kent'in seçildiği Konsey, B20 Görev Güçleri'nin yıl içinde oluşturacakları önerileri ilk elden G20 hükümetlerine sunacak ve uygulamaya geçilmesini sağlayacak.

▲ B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, yeni fikirlerin G20 gündeminin geliştirilmesine katkı sağlayacağını söyledi.

HİSARCİKLOĞLU: "TÜRKİYE'NİN B20 BAŞKANLIĞI, DÜNYANIN B20 BAŞKANLIĞI OLACAK"

Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu onuruna, TOBB ve B20 Türkiye ev sahipliğinde Davos'ta bir resepsiyon düzenlendi. 200'e yakın Türk ve uluslararası iş insanını, siyasetçileri ve gazetecileri buluşturan resepsiyon, Türkiye'nin G20 ve B20 Dönem Başkanlıklarının tanıtılması açısından önemli bir buluşma noktası oldu.

Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, resepsiyonda yaptığı konuşmada, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nu ve diğer G20 çalışma gruplarını tebrik etti. G20'nin ana çalışma amacı konusunda bir masa etrafında çok iyi bir danışma ortamı sağladıklarını ifade eden Başbakan Davutoğlu, "G20 zirvesinde, zirvenin liderleri ve küresel sistemde siyasi unsurlar arasında koordinasyon vardı. G20 iş toplumunun zirvesidir. Bu bağlantı siyasi düzenin ana yapısını oluşturuyor" dedi.

Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı sürecinde İpek Yolu'nu örnek aldıklarını vurgulayan Başbakan Davutoğlu, "Burada bir G varsa aslında bu küresel 20 anlamına geliyor. Çünkü küresel bir çağdayız. Her ülke birbirine bağlı. Bu modern çağda tüm ülkelerin birbiriyle ilişkileri var aslında. İpek Yolu'ndaki karavan ilişkileri gibi. Yeni karavanlar ise internet, mail, e-ticaret, iletişim araçlar. Fiziksel karavanlar artık yok. İnsanlar teknoloji sayesinde yaklaşıyor. Bu noktada çözüm ne? İlk çözüm ortak bir kader. Bu ortak kader, hükümetlerin ve G20 ülkelerinin ortak kadere" ifadesini kullandı.

Başbakan Davutoğlu, resepsiyona katılanlardan, toplantılarda küresel ekonomide gördükleri sorunları anlatmalarını istedi.

Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığında

▲ B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu ve AB Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır.

kapsayıcı bir politika izleyeceklerini, özellikle G20 dışındaki gelişmekte olan ülkelerin kalkınmasına önem vereceklerini açıklayan Başbakan Davutoğlu, "Biz Türkiye'yi bir köprü haline getirmek istiyoruz. En az gelişmiş ve en çok gelişmiş ülkeler arasında biz bağ kurmak, köprü olmak istiyoruz. Bizim adalet anlayışımız, adalet olmazsa barış da olmaz. Ekonomik adalet olmazsa siyasi sistem de olmaz" diye konuştu.

Dönem Başkanlıkları sürecinde G20 ve B20 arasında etkileşimin olacağını söyleyen Başbakan Davutoğlu, politika ve ekonomi arasında daha fazla etkileşim olacağını söyledi.

G20 liderleri olarak görevlerinin sadece tüm dünya ekonomileri için detaylı bir strateji yaratmak değil, aynı zamanda bunları piyasa yapıları içinde uygulanmasını sağlamak olduğunu belirten Davutoğlu, bu yüzden B20'nin çabalarına ihtiyaç duyduklarını vurguladı.

B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu ise yaptığı konuşmada, B20 Türkiye'nin 10 bölgesel işişare forumu düzenleyerek yükselen ülkelerin sesini de B20'ye yansıtmadığını Davos'ta en çok dikkat çeken konulardan biri olduğunu ifade ederek, "Türkiye'nin B20 başkanlığı dünyanın B20 başkanlığı olacak" dedi.

DAVOS'TA TÜRKİYE'NİN B20 DAMGASI

Davos'ta Dünya Ekonomi Forumu'nun yıllık toplantısına katılan B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yaptığı değerlendirmede, bir taraftan **ülkelerin kendi ekonomilerini koruma kaygısıyla korumacılık tedbirleri** alırken, bir taraftan da bölgesel işbirliklerinin ortaya çıktığını söyledi.

▲ TOBB Başkan Yardımcısı ve İTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar, B20 İstihdam Görev Gücü Başkanı Ali Koç, B20 Büyümenin Finansmanı Görev Gücü Başkanı Hüsnü Özyeğin, Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Başbakan Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu, B20 Altyapı ve Yatırımlar Görev Gücü Başkanı Ferit Şahenk, AB Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır ile B20 Yürütme Kurulu Üyesi ve TİSK Başkan Vekili Erol Kiresepi.

Davos'ta Dünya Ekonomi Forumu'nun (WEF) yıllık toplantısına katılan B20 Türkiye ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, toplantılara yönelik yaptığı değerlendirmede, Davos toplantılarında gündemin çok yoğun olduğuna dikkat çekti.

Hisarcıklıoğlu, Davos'ta dünya ekonomi ve siyasi gündeminin tartışıldığını belirterek, "Buradaki en önemli sıkıntı, gelecekteki beklentiler noktasında bir bilinmezlik var. Eskiden doğru bildiklerimizin hepsinin yanlış olduğu, yanlış bildiklerimizin de doğru olduğu ortaya çıktı. Gelecekte de bunlar değişmeyecek demek değil. Bu kapsamda baktığımız zaman örneğin, Amerika Merkez Bankası'nın (FED) para sıkılaştırma kararı almasıyla beraber bütün dünya ekonomileri etkileniyor. İsviçre Merkez Bankası kendi parasının değeriyle ilgili bir oynama yaptığı zaman bütün dünya ekonomileri etkileniyor. Aslında dünya küçük bir köy oldu. Otomatikman gelişmiş ülkelerin aldıkları kararların herkesi

etkilediği ortaya çıkıyor" diye konuştu.

Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) aldığı kararın herkeste bir tedirginlik yarattığını ve bekleme süreci içinde olduklarını vurgulayarak, "Tabi her konuda etkilemenin olumlu veya olumsuz değerlendirileceği noktasında görüşler var. Bunlar tartışılıyor. Tabi buralar sonuç alma değil, görüş alış verişinin yapıldığı platformlar. Farklı fikirlerin birinci ağızdan bir araya geldiği bir etkinlik" dedi.

Dünya Ticaret Örgütü'ndeki müzakere süreçlerinin tıkanıp artık bölgesel işbirliklerine doğru gidildiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, bunların da ekonomilere artı-eksi kazançları olduğunu belirtti.

▼ B20 Türkiye ve TOBB Başkanı
M. Rifat Hisarcıkloğlu, dünya ticaretinde
yavaşlama olduğunu söyledi.

B20 TÜRKİYE NELER YAPACAK?

Türkiye'nin bu yıl G20'ye ve B20'ye ev sahipliği yapacağını anımsatan Hisarcıkloğlu, "Türkiye bir 20 sene sonra belki başkanlık yapacağı bir olaya ev sahipliği yapacak ve gündemi belirleyecek. Bugün dünyanın ekonomik gündeminin belirlendiği ve bunların karar alma merkezinin olduğu yer Türkiye" dedi.

Türkiye'nin G20, B20 etkinliği gibi bir etkinliğe tarihi boyunca ev sahipliği yapmadığına değinen Hisarcıkloğlu, bir yıl sürecek etkinlikler çerçevesinde yaklaşık 10 bine yakın uluslararası iş insanının Türkiye'ye geleceğini, Türkiye'nin üzerinden kendi meselelerinin çözümünü konuşacağını söyledi.

G20 Dönem Başkanlığında, kapsayıcılık anlamında bir çalışma yürüttüklerini ifade eden Hisarcıkloğlu şunları söyledi:

"Bugüne kadar maalesef dışarıda bırakılan gruplar var. G20, B20 etkinliği 2008 Yunanistan krizi sonrasında, ABD krizindeki finansal krize de bağlı olarak bir araya gelindi. Eskiden sadece finans bakanlarının bir araya geldiği etkinlikti. Görüldü ki hem ABD'nin finans krizinden çıkışta, hem Yunanistan'a müdahale noktasında küresel ölçekte beraber hareket edilirse, bunun hem maliyeti düşük hem de daha hızlı çözüm bulunabiliyor.

Bu tabii liderleri, ekonomi yönetenleri cesaretlendirdi. İş dünyasını da cesaretlendirdi. Biz de bu kapsamda Türk iş dünyası olarak ayağımıza gelen bu fırsatı çok iyi

değerlendirmek istiyoruz.

Kapsayıcılık açısından bir şeye daha dikkat ediyoruz. B20 Dönem Başkanlığımızda yaklaşık 20 tane toplantı yapacağız. Bu kapsamda Latin Amerika'dan başlayarak, Orta Doğu, Afrika, Orta Asya da dâhil olmak üzere bölgesel toplantılar yapacağız, bunların hem detlerini toplayıp hem de sesi olacağız. Onların sesi olmanın dışında da esas partnerlerimiz. Biliyorsunuz çalışma gruplarımız var. Görev gücü diyoruz, görev gücü deyince çok anlaşılıyor. Altı tane çalışma grubumuz var. Bu altı çalışma grubunda hem kendi meselelerimizi, hem de küresel ölçekteki iş dünyasının sorunlarını tartışacağız ve bunları liderlere aktaracağız.”

Bu platformda bir şey daha yapmak istediklerinden söz eden Hisarcıklıoğlu, “Türkiye’de gelecekte G20 ve B20’lerde etkin rol alabilecek ve meselelerini aktarabilecek Türk iş adamlarını toplayacağımız, 100 büyük iş insanını bir araya getirecek bir yapı oluşturacağız ki, onlar da bu çalışma gruplarının içinde çalışacaklar. Zaten burada da gördük, müthiş ilgi var” dedi.

B20 TÜRKİYE’DEN BEKLENTİLER

Hisarcıklıoğlu, B20 Türkiye’den beklentileri ise şöyle dile getirdi.

“Özellikle sorunların çözümünde en önemli şeylerden, biri yatırımlar. Yani yeni iş ve büyümenin yapılabilmesi ve dünya büyümesinin sağlanabilmesi için yatırımlar ve altyapı yatırımları. Bunlara nasıl finansman bulabiliriz, hangilerine öncelik verebilir, birinci tartışılan konu bu.

Bizim başlıklarımızdan bir tanesi KOBİ’ler, daha doğrusu kapsayıcılık. Maalesef bugüne kadar hep B20, G20 zirveleri uluslararası anlamda iş yapan iş insanlarının sesi olma ve bunların problemlerini çözen bir mekanizma olmuş. TOBB olarak Dönem Başkanlığı bize verildikten sonra KOBİ’leri bu işin içine katmak lazım dedim, çünkü dünya ekonomisinin 3’te 2’si olan G20 ülkelerin ekonomilerindeki KOBİ’lerin payına baktığımız zaman %65’ler noktasında. Yani Türkiye’deki oranla aşağı yukarı eşdeğer, yani esas itici güç KOBİ’ler. Bunu maalesef hep ıskalıyoruz, Türkiye’deki ihracatın %60’ını KOBİ’ler yapıyor. Aslında çok büyük bir güç, fakat KOBİ’ler yok, KOBİ’ler de büyük şirketlerin partnerleri. Bu kapsamda ben bunu hem hükümetimizle hem de dışarıdaki bu işin paydaşlarıyla paylaşırken, ‘bütün dünyadaki KOBİ’ler sizin paydaşınız, ya sizden mal alıyorlar ya da size mal

üretiyorlar. Siz bu sürecin dışında bunları tutarsanız, bunların meselelerini çözmeden sizin mesellerinizin çözülmesinin ne anlamı var’ dedim ve kabul ettiler. Şu anda hem siyasi olarak hem de iş dünyası kapsamında KOBİ’ler çok önemseniyor. Türkiye’nin Dönem Başkanlığında ilk defa sadece KOBİ’lerin sesi olabilecek World SME formu kuruyoruz ve daimi kalıcı bir forum olacak.

Bir önemli konu da istihdam. İstihdam, işsizlik bütün dünya ülkelerinin, gelişmiş ülkelerin de dâhil olmak üzere işsizlik büyük bir baskı altında tutuyor, özellikle genç işsizlik, onun yanında kadın işsizliği de tartışılıyor biz de bunu gündeme alacağız.

Diğer başka önemli bir konu ise ticaret. Eskiden dünya ekonomisinin büyümesine bağlı olarak dünyadaki ticaret 2-3 misli daha fazla büyürdü. Fakat enteresan bir çizgi izliyoruz. Dünya ekonomisi büyüyor, fakat ticaret dünya ekonomisi kadar artmıyor. Ayrıca ticaretin içine dijital ekonomi girdi. Bunun etkileri, nasıl daha hızlı bundan faydalanılabilir bu konuşulmuyor, bunu tartışacağız.

DAVOS'TAN “2015 KRİTİK YIL” MESAJI

Bu yılki Davos toplantılarında 40'tan fazla devlet ve hükümet başkanı, çeşitli konudaki görüşlerini dünya kamuoyuyla paylaştı. 45'inci Dünya Ekonomik Forumu'nu takip eden duayen Gazeteci/Yazar Osman Ulagay, **ekonomiyle ilgili oturumlarda en çok kullanılan deyim** “**yapısal reform**”lar olduğunu ancak siyasi desteği güçlü olmayan hükümetlerin çeşitli toplumsal kesimleri etkileyecek olan yapısal reformları gerçekleştirmesinin kolay olmayacağını, bu durumun da bir kısır döngü yaratabileceğine dikkat çekti.

Önce ayının son haftasında Davos'ta yapılan Dünya Ekonomik Forumu (DEF) Yıllık Toplantısı'nı izlerken beni en çok etkileyen ve düşündürdüren şey, pek yakında hepimizi etkileyecek olan teknoloji kasırgasının yaklaşmakta olduğunu çok daha yakından hissetmek oldu. Davos'ta bilim adamlarından, teknoloji önderlerinden ve Google gibi, Microsoft gibi dev şirketlerin tepe yöneticilerinden dinlediklerim, şaşkıncı olmanın ötesinde ürkütücü ve uyarıcıydı. Bu konuya daha sonra döneceğim ama önce, bu yılki Davos toplantısının genel havasını anlatmak istiyorum.

▲ 45'inci Dünya Ekonomik Forumu'nda kardan adamlara katılımcı ülkelerin bayraklarını temsilen atkılar takıldı.

DAVOS'TA NEREDEN NEREYE?

Bu yılki toplantıyı izlerken DEF Yıllık Toplantısı'na ilk kez katıldığım 1999 yılındaki halimi hatırladım. Davos'ta kendimi dünyanın dört bir yanından gelen devlet ve hükümet yetkililerinin, küresel şirketleri ve bankaları yönetenlerin, dünyaca ünlü ekonomistlerin ve bilim adamlarının arasında bulunca hayli şaşırılmış, DEF zirvesine katılan küresel seç-

▼ “Dijital Ekonominin Geleceği” başlıklı panele eski SAP CEO’su Jim Hagemann Snabe, Facebook Sheryl Sandberg, Google Yönetim Kurulu Başkanı Eric Schmidt, Microsoft CEO’su Satya Nadella ve Vodafone Grubu İcra Kurulu Başkanı Vittorio Colao.

kinleri beş gün boyunca dinledikten sonra da onların gerçekten “dünyayı yöneten ve yönlendiren” kişiler olduğunu düşünmeye başlamıştım. 16 yıl sonra, bu yılki DEF zirvesi öncesinde, Davos’tan Dünya Gazetesi’ne gönderdiğim yazının başlığı ise şöyleydi: “Dünyayı yönetemeyenler Davos’ta buluşuyor.”

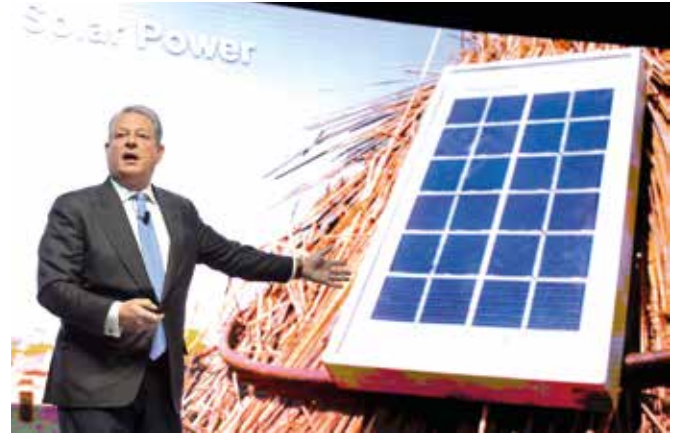
Aradan geçen 16 yılda büyük bir dönüşüm yaşandı dünyada. Batı’nın küresel şirketlerinin tetiklediği küreselleşme süreci onların etki alanlarını genişletmek ve kârlarını katlamakla kalmadı daha önce dünyadan kopuk yaşayan iki milyar insanı küresel oyunun içine çekti, bu insanların bilgilene ve haberleşme olanaklarını büyük ölçüde artırdı. Eski dünyanın büyük güçleri, Çin ve Hindistan yeniden sahneye çıktı, küresel güç dengeleri değişti, çok daha karmaşık hale gelen dünyayı yönetmek ve yönlendirmek zorlaştı.

Bu gelişmeler, her yıl Davos’ta buluşan, çoğu Batı dünyasından gelen küresel seçkinlerin dünyayı yönlendirme ve sağlıklı öngörülerde bulunma kapasitesini ciddi biçimde sınırladı. Örneğin geçen yıl Davos’ta yapılan öngörülerde, Rusya’nın Kırım’ı ilhak etmesi, petrol fiyatının yarı yarıya düşmesi ve IŞİD adlı bir belanın ortaya çıkması gündeme bile gelmemişti.

2015 KRİTİK YIL

DEF yönetimi de bu durumun farkında kuşkusuz. Değişime ayak uydurmanın, bugünün karmaşık dünyasında sağlıklı öngörü yapmanın ne kadar zorlaştığını onlar da biliyor. Bu belirsizlik onları da tedirgin ediyor. DEF kurucu başkanı Klaus Schwab, bu yılki toplantı öncesinde medya liderleriyle yaptığı sohbette kaygılı olduğunu itiraf etti, 2014’ün kaygılarını artıran gelişmelerin yaşandığı bir yıl olduğunu belirttikten sonra 2015 yılının dünyanın geleceği açısından kritik bir yıl olacağını vurguladı.

2015 yılı gerçekten önemli, çünkü Dr. Schwab’ın da belirttiği gibi, bu yıl Birleşmiş Milletler (BM) şemsiyesi altında üç önemli konferans yapılacak. Bunlardan birincisinde kalkınma yardımlarının finansmanının yeni esaslara bağlanması, ikincisinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin küresel boyutta yeniden belirlenmesi hedefleniyor. Aralık ayında Paris’te yapılacak olan İklim Değişikliği Zirvesi’nde ise dünyamızın geleceğini güvenceye alacak bir küresel anlaşmaya varılabileceği umuluyor.

▲ Eski ABD Başkan Yardımcısı Al Gore, Davos’ta iklim değişikliği üzerine konuştu.

Ancak küreselleşmenin balayı döneminin bittiği ve küreselleşme karşıtı tepkilerin arttığı, dünya ekonomisinin büyüme hızının benzeri görülmemiş bir para bolluğuna karşın sınırlı kaldığı, Avrupa’nın resesyon sınırında deflasyonla boğuştuğu, petrol fiyatındaki düşüşün farklı konumdaki ülkeleri birbirine düşürdüğü ve jeopolitik kökenli çekişmelerin tırmandığı bir ortamda 2015 yılı için iyimser olmak pek kolay değil.

EKONOMİDE UMUTLAR VE KAYGILAR

Dünya ekonomisinin gidişatını olumlu ve olumsuz yönde etkileyebilecek gelişmeler üzerinde duruldu Davos’ta. Umut verici bulunan gelişmeler arasında öne çıkanlar şunlardı:

- ABD ekonomisi %3 dolayında bir büyüme temposunu sürdürebilecek gibi görünüyordu. Bu, dünya ekonomisini de olumlu etkileyebilirdi.
- Petrol fiyatındaki düşüşün kalıcı olması halinde bunun dünya ekonomisinin büyüme

hızını artırması doğaldı.

- Dünyanın en büyük iki ekonomisinden biri olan Çin ekonomisindeki kontrollü yavaşlama, arzulanan yapısal değişimin ilk sinyallerini verdiği için olumlu bir gelişme sayılabilir.

- Hindistan ve Meksika gibi bazı “Yükselen Pazar” ekonomilerinde büyümenin hızlanması bekleniyordu.

- ABD de dâhil olmak üzere pek çok ülkede altyapı yatırımlarına ihtiyaç vardı ve bir altyapı yatırımı dalgasının başlatılması halinde bunun dünya ekonomisine olumlu katkısı olabilirdi.

Davos’ta, dünya ekonomisini olumsuz etkileyebilecek, kaygı verici gelişmeler arasında en çok üzerinde durulanlar ise şunlardı:

- Larry Summers gibi bazı etkili ekonomistlere göre dünya ekonomisi uzun sürebilecek bir talep yetersizliği sorunuyla karşı karşıyaydı ve bu sorun çözümlenmeden dünya ekonomisinin tatminkâr bir büyüme hızına erişmesi olanaksızdı.

- Mevcut büyüme modelinin pek çok ülkede gelir eşitsizliğini artırması giderek büyüme hızını sınırlandıran bir etki yapıyordu. IMF Başkanı Christine Lagarde bu görüşe katılanlardan biriydi.

- Değişen koşulların ve teknolojiye baş döndürücü gelişmelerin gerekli kıldığı yapısal reformları savsaklayan ülkelerin büyüme hızlarının giderek düşmesi kaçınılmaz görünüyordu.

- Avrupa’da kemer sıkma politikalarına karşı başlayan isyanın Yunanistan’dan sonra İspanya ve İtalya gibi ülkelere yayılması halinde Avrupa’nın yeni sorunlarla karşılaşması olasıydı.

- Rusya’nın yaşamakta olduğu ekonomik krizin Putin’i yeni maceralara itmesi ve Avrupa’yı olumsuz etkilemesi beklenebilirdi.

- Kur savaşları sonucunda ABD dolarının aşırı değerlenmesi halinde bunun ABD ekonomisindeki olumlu havayı bozması söz konusu olabilirdi.

- ABD Merkez Bankası’nın faizleri yükseltmeye başlaması bir dizi olumsuz tepkiyi gündeme getirebilirdi.

YAPISAL REFORM AMA NASIL?

Umut verici gelişmelerle kaygı verici gelişmeler arasında nasıl bir denge kurulacağını ve dünya ekonomisinin 2015 yılında nasıl bir performans sergileyeceğini siyasi gelişmeler de etkileyecekti kuşkusuz. Davos’ta ekonomiyle ilgili oturumlarda en çok kullanılan deyim “yapısal reform” idi. Ancak siyasi desteği güçlü olmayan hükümetlerin çeşitli toplumsal kesimleri etkileyecek olan

▲ IMF Başkanı Christine Lagarde ile Goldman Sachs Başkanı Gary D. Cohn Davos’ta düzenlenen panele katıldı.

yapısal reformları gerçekleştirmesi kolay değildi. Bu da bir kısır döngü yaratıyordu.

Ayrıca “yapısal reform” başlığı altında her ülkede yapılması gerekenler farklıydı. Örneğin Çin’de büyümeyi şişiren altyapı yatırımlarından uzaklaşıp iç tüketimi artıracak ve sosyal güvenlik sistemlerini geliştirecek politikalara öncelik vermek gerekiyordu. Lula’nın iktidara geldiği günden itibaren yoksulluğu hafifletecek politikalara öncelik vermiş olan Brezilya’da ise altyapı yatırımlarıyla büyümeyi desteklemek gerekiyordu.

TEKNOLOJİ KASIRGASI

Bu yıl Davos’ta en iyimser olanlar ve çok daha parlak bir geleceğin müjdesini verenler, yeni bir sıçrama aşamasına geldiği anlaşılan teknoloji devriminin öncüleri ve uygulayıcılarıydı. Google Başkanı Eric Schmidt, Microsoft CEO’su Satya Nadella, Facebook CEO’su Sheryl Sandberg ile Vodafone CEO’su Vittorio Colao’nun katıldığı oturumda bir iyimserlik yarışması yaşandı adeta. Söz konusu şirketlerin her birinin bugüne kadar elde ettiği başarı, güç, servet ve etki ortadayken bu şirketleri yönetenler “daha hiçbir şey görmediniz, asıl bundan sonra olacakları görün” diyordu. Teknolojideki yeni gelişmelerin insanların yeteneklerini daha da artıracaklarını anlatıyorlardı ama bu yetenekli insanların nasıl yönetileceğini pek düşünmüyorlardı.

Davos’ta da en çok konuşulan konulardan biri de yapay zekâ alanında kaydedilen çarpıcı gelişmelerdi. Bu alanda önemli çalışmaları bulunan bilim adamları pek çok alanda insanın yerini alacak makinelerin ya da robotların geliştirilmesinde büyük bir sıçramanın eşliğinde bulunulduğunu anlatıyordu.

Biraz bilim kurgu hikâyesi gibi gelen bu gelişmelerin yakın bir gelecekte hayatımızı dönüştürecek ve ekonomileri kökünden sarsacak sonuçlar verebileceğini hissedince ister istemez ürküyor insan.

TÜRKİYE GÜNDEMDE YOKTU

G20 ülkeleri dönem başkanı olan Türkiye’nin bu konuyla ilgili olarak yaptığı çalışmalarını Davos’ta anlatması olumlu bir çabaydı ama bunun dışında Türkiye’nin Davos’ta gündem oluşturan ülkelere birisi olduğunu söylemek zordu. Türkiye’nin şu anda Davos’ta ilgi çekecek bir yeni başarı hikâyesi yok ne yazık ki.